

Profeterne.

Profeter i det 8. århundrede – Amos og Esajas.

- Ordet ”profet” kommer af det græske, *profetes*. Det betyder ”en, der fremsiger eller forkynnder”. Det tilsvarende hebraiske ord er ”nabi”.
- Profeter er mennesker – i Bibelen næsten uden undtagelse mænd – der i sjælelige oplevelser og ekstaser modtager det, de bringer videre i deres forkyndelse.
- I Bibelen har flere af profeterne også præstelige og/eller kultiske funktioner og indtager ofte særlige positioner i samfundet.

Doms- eller reaktionsprofeter

I århundrederne efter ca. 750 f.Kr. virkede de profeter, som kaldes **doms- eller reaktionsprofeter**. Det er deres forkyndelse, der er grundstammen i de profetbøger, der bærer deres navn, fx Hoseas’ Bog, Amos’ Bog og Mikas Bog. De er optaget af folkets pagtbrud med Jahve, misbruget af kulten – og den forestående dom.

Den vigtigste profet fra denne periode er Esajas, hvis Messiasprofetier i Esajas’ Bog spiller en afgørende rolle i kristendommen.

Reformprofeter

De profeter, der optræder omkring afslutningen på landflygtigheden i Babylon i 539 f.Kr., kaldes **reformprofeter**. De er optaget af folkets tilbagevenden til Judæa og Jerusalem samt genetableringen og reorganiseringen af tempelkulten. Vi møder dem bl.a. i Haggajs Bog og Zakarias’ Bog.

Amos kan bedst karakteriseres som en domsprofet og har virket i Nordriget i 740’erne. Han hører dermed til den ældste skriftprofetisme.

Esajas har virket i Sydriget (Jerusalem) 740-700. Den store Esajas bog stammer fra tre perioder, hvor den første del kap 1 – 39 stammer fra 700-tallet og de næste to dele kap 40 – 55 og kap 56 – 66) fra tiden efter eksilet i Babylon.

Vi læser:

Am 1 - 2: Nabofolkenes forbrydelser er også, hvad Nordriget gør.

Es 1-7: Kaldelsen

e, kritik/dom over kongemagt og folk. Håbsforkyndelse og Messias.

Es 40 – 42: Hjemkomst/frelsesforkyndelse. Det nye Guds billede

Es 53: Sangen om Herrens lidende tjener